

**Likabehandlingsplan
Föräldrakooperativet
Bullerbyn förskola
2018**

Innehållsförteckning

Värdegrund och vision.....	3
Lagar som styr	3
Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?.....	3
Diskriminering	3
Trakasserier	3
Kränkande behandling.....	3
Diskrimineringsgrunder	4
Definitioner av begrepp	4
Åtgärdsprogram vid diskriminerings- och kränkande behandlingssituationer	4
Åtgärder och handlingsplan om barn känner sig utsatta för kränkande behandling av personal på Bullerbyn	5
Viktiga organisationer	6
Det förebyggande arbetet på Bullerbyn.....	6
Mål för det förebyggande arbetet kring likabehandling på Bullerbyns förskola 2018	7
Mål 1 - Att se varje enskilt barns behov och arbeta med dessa på gruppnivå.	7
Mål 2 - Se över och förbättra utomhusmiljön för att förebygga kränkningar och främja lek, lärande och gemenskap.	7
Mål 3 - Arbeta med "Förskolebrevet". Diskutera, reflektera och arbeta utifrån materialet.	7
Bilaga 1 - Åtgärdsprogram vid kränkande behandling/diskriminering	8

Värdegrund och vision

På Bullerbyn tror vi på det kompetenta och nyfikna barnet. Att barn vill utvecklas och kan om de får rätt förutsättningar för att lyckas. Vi tror att barnet har en inneboende kraft och är rika på resurser. Vi är medvetna om att barnen påverkas av normer och vårt förhållningssätt och att vi har möjlighet att lära dem acceptans och respekt för sig själv, sin omgivning och sina medmänniskor. På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Inget barn på vår förskola ska bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling. Vi på förskolan arbetar för att alla barn ska känna allas lika värde och att våra olikheter stärker vår grupp.

Lagar som styr

Barnen i förskolan får inte utsättas för kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier. För att förhindra, förebygga och skapa handlingsberedskap om det skulle inträffa, regleras kränkande handlingar i skollagen 6 kap samt diskriminering och trakasserier i diskrimineringslagen (2008:567). Enligt skollagen och diskrimineringslagen är all personal inom förskolan och skolan skyldiga att arbeta målinriktat för att motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer på förskolan. Om detta ändå skulle inträffa ska omständigheterna utredas, dokumenteras och åtgärder föreslås för att förhindra att det upprepas. Lagarna omfattar all personal som kommer i kontakt med barn det vill säga även till exempel köks- och städpersonal. Förskolechefen ansvarar för att likabehandlingsarbetet genomförs och att likabehandlingsplan upprättas och uppdateras varje år.

Skadestånd kan utgå till den som diskriminerats/ kränkts, om personalen i förskolan åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen. Det är stadsdelsnämnden som ansvarar för att personalen fullgör sina skyldigheter enligt skollagen och diskrimineringslagen. Föräldern kan göra en anmälan till Statens skolinspektion eller Diskrimineringsombudsmannen. Skolinspektionen och barn- och elevombudet (BEO) har tillsynsansvar för bestämmelserna i skollagen. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsyn av bestämmelserna i diskrimineringslagen.

Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Diskriminering

Diskriminering är när personalen i förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier

Trakasserier är när personal eller barn kränker ett barns värdighet och kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är när personal eller barn kränker ett barns värdighet, men kränkningen har inte samband med någon diskrimineringsgrund. Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när någon kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier)
- mobbning (upprepade kränkningar i avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag)

Diskrimineringsgrunder

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ särbehandling av individer utifrån sju olika diskrimineringsgrunder:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnicitet
- Sexuell läggning
- Funktionsnedsättning
- Ålder
- Religion eller annan trosuppfattning

Definitioner av begrepp

- *Diskriminering*: ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån de sju grunderna i diskrimineringslagen.
- *Kön*: man eller kvinna, pojke eller flicka. Det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln, eller det kön som senare fastställts för henne eller honom, enligt folkbokföringsregistret.
- *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: någon identifierar sig inte som kvinna eller man, eller ger genom sin klädsel eller på annat sätt uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- *Etnicitet*: man tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg, nationella eller etniska ursprung.
- *Sexuell läggning*: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- *Funktionsnedsättning*: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en annan sjukdom fanns vid födseln, har uppstått, eller kan förväntas uppstå. Den senare "kan förväntas uppstå" innefattar exempelvis hiv-positiv, MS-sjuka etc.
- *Ålder*: Uppnådd levnadslängd.
- *Religion eller annan trosuppfattning*: åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism, men inte exempelvis rasistiska övertygelser. Även etiska och filosofiska värderingar som inte har samband med religion faller utanför, liksom politiska åskådningar.

(källa: <http://www.diskriminering.se>)

Åtgärdsprogram vid diskriminerings- och kränkande behandlingssituationer

"En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn

eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

- Skollagen, 10 §

Vi utgår ifrån metoden: Upptäcka – Utreda – Åtgärda - Dokumentera – Följa upp och utvärdera. Om du som förälder eller annan vuxen misstänker att något barn utsätts för kränkande behandling skall du i första hand kontakta personalen på avdelningen som har ansvar för barnet.

I praktiken fungerar det på följande sätt:

1) Om en situation uppstår tar ansvarig pedagog itu med händelsen omedelbart genom samtal med alla inblandade. Föräldrar informeras. Det är pedagogens ansvar att se till att varje barn blir sett, hört och respekterat för den det är. Vi ska tydligt visa för barnen att det är handlingen som inte är accepterad, inte barnet som individ.

2) Vid upprepade händelser och allvarligare händelser: Samtal förs med föräldrar och verksamheten ses över även på organisatorisk nivå. Vi diskuterar hur vi fortsätter i en positiv riktning så att oönskat beteende upphör och att alla barn kan känna trygghet. Vi upprättar en handlingsplan som förskolechef delges.

3) Om allvarssamtal med inblandade inte ger önskad effekt anmäler arbetslaget ärendet till förskolechefen. Förskolechefen kallar föräldrar och personal till konferens kring handlingsplan och uppföljning.

Det är viktigt att föräldrarna får saklig information om utredningar och att man i samråd kommer fram vilka åtgärder som är lämpliga. Om det visar sig att de åtgärder man vidtagit inte hjälpt, är vi skyldiga att anmäla ärendet till Socialtjänsten. Alla åtgärder skrivs i ett Åtgärdsprogram vid kränkande behandling/diskriminering (Se Bilaga).

Följande aktiva åtgärder används i praktiken när det förekommit fall av diskriminering/ kränkande behandling:

- Samtal med pedagoger och förskolechefen
- Samtal med pedagoger och föräldrar
- Konferens; samtal med vårdnadshavare, pedagoger och förskolechef
- Vidare utredningar vid behov

Åtgärder och handlingsplan om barn känner sig utsatta för kränkande behandling av personal på Bullerbyn

- När barn känner sig utsatta för kränkande behandling av personal på Bullerbyn kontaktas förskolechefen och styrelsen, som upprättar en anmälan samt startar en utredning.
- Kontakt tas av förskolechefen med uppgiftslämnaren. Enskilda samtal hålls av förskolechefen med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för kränkande behandling.
- Enskilda uppföljningssamtal hålls av förskolechefen med de inblandade efter ca en vecka.
- Förskolechefen informerar berörda föräldrar om samtalens resultat.

- Om överenskomna åtgärder inte följs eller inte ger önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt av förskolechefen efter uppföljningssamtalen. Arbetet dokumenteras fortlöpande och åtgärdsplan upprättas.

Viktiga organisationer

- Barnombudsmannen
www.bo.se
- BRIS – Barnens rätt i samhället
www.bris.se
08-598 888 00
- BRIS – Barnens Hjälptelefon – för dig upp till 18 år
0200-230 230
Öppettider : må-fre 15.00-21.00, lö-sö 15.00-18.00
- Skolverket
www.skolverket.se

Det förebyggande arbetet på Bullerbyn

Det långsiktiga och förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering handlar främst om att skapa en miljö som präglas utav omtanke och engagemang från de vuxna, med klara och tydliga gränser för vad som är ett acceptabelt beteende. Arbetet måste vara en integrerad del av dagen på förskolan och ska bidra till att skapa förutsättningar för förståelse, empati och kunskap.

Därför arbetar vi på Bullerbyn för att:

- Aldrig acceptera en kränkande kommentar eller handling.
- Aldrig acceptera trakasserier.
- Avsätta tid till arbete kring etik och värderingar så att barnen utvecklar tolerans och empati.
- Organisera gemensamma aktiviteter för att barnen ska lära känna varandra och för att skapa en "vi-känsla".
- Utforma det dagliga arbetet på förskolan så att samarbete tränas.
- Pedagogerna strävar efter att dela in barnen i grupper som ska vara anpassade så att de fungerar så väl som möjligt.
- Vi har hög vuxennärvaro i barngrupperna. Personalen äter pedagogisk lunch tillsammans med barnen.
- I samband med att utvecklingssamtal genomförs, strävar pedagoger efter att fånga upp dem som inte känner sig trygga eller inte mår bra. Pedagog och vårdnadshavare arbetar med gemensamma strategier för att öka barnets känsla av trygghet och välmående.
- Det aktuella läget utvärderas med hjälp av kartläggningar och kvalitetsundersökningar.
- Förskolans trivselregler formuleras i samarbete med barnen.
- Att i vårt dagliga arbete tänka på hur vi kontinuerligt på ett naturligt sätt arbetar mot diskriminering pga av kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion och funktionsnedsättning när vi planerar arbetet och hur vi utformar lekmiljön. Det är också viktigt att all personal föregår med gott exempel och visar våra barn respekt.
- Att medvetet arbeta med att stärka varje barns självkänsla.
- Att vuxna är goda förebilder.

- Vi uppmärksammar olika familjekulturer och lyfter likheterna i varandras olikheter.

Mål för det förebyggande arbetet kring likabehandling på Bullerbyns förskola 2018

Mål 1 - Att se varje enskilt barns behov och arbeta med dessa på gruppnivå.

Genomförande: För att säkra vårt kvalitetsarbete och se gruppens behov och intressen utvecklar vi vårt systematiska kvalitetsarbete (SKA). Vid dessa tillfällen kan vi reflektera kring vårt arbetssätt och vårt bemötande gentemot barnen. Detta kommer att ske vid bestämd tidpunkt var tredje vecka/arbetslag.

Utvärderas: Januari 2019

Ansvarig: Förskolechef

Mål 2 - Se över och förbättra utomhusmiljön för att förebygga kränkningar och främja lek, lärande och gemenskap.

Genomförande: Vi gör en kartläggning för att upptäcka behov och utvecklingsområden. Därefter väljer vi ut några stationer där vi lägger fokus. Stationerna ska utformas i samarbete med barnen och det ska finnas tydliga strukturer och regler.

Utvärderas: Januari 2019

Ansvarig: Alla pedagoger

Mål 3 - Arbeta med "Förskolebrevet". Diskutera, reflektera och arbeta utifrån materialet.

Genomförande: Förskolechefen avsätter tid då vi kan läsa och diskutera materialet.

Utvärderas: Januari 2019

Ansvarig: Förskolechef

Bilaga 1 - Åtgärdsprogram vid kränkande behandling/diskriminering

Datum
Namn på barnet
Närvarande vid mötet
Upprättad av
Anledning till mötets sammankomst

Barnets syn på situationen

Vårdnadshavares syn på situationen

Mål

Konkreta åtgärder: grupp- och individnivå

Ansvariga pedagoger för genomförande av åtgärder

Datum för uppföljning och utvärdering

Underskrifter

.....
Förskolechef

.....
Åtgärdsansvarig pedagog

.....
Vårdnadshavare

.....
Vårdnadshavare